

Zofia Kurnatowska, Stanisław Kurnatowski, K. Józefowicz

Lubiń, woj. leszczyńskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 13, 225

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LUBIŃ
woj. leszczyńskie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski
w Poznaniu

Badania prowadzili doc. dr hab. Zofia Kurnatowska i dr hab. Stanisław Kurnatowski przy współudziale dr K. Józefowicz. Finansował WKZ w Lesznie. Drugi sezon badań. Zespół architektoniczno-osadniczy klasztoru benedyktynów.

Kontynuowano prac po południowo-zachodniej stronie kościoła /sektor I/, gdzie w ubiegłym sezonie odkryto fragmenty murów obwodowych. Odsłonięto większą partię tych murów co pozwoliło na określenie ich funkcji, chronologii i na powiązanie ich z fragmentami murów odkrytych w dawnych latach. Uzyskano ogólny obraz obronnego założenia klasztornego o zarysie trapezowatym /długość ściany zachodniej 50 m, ściany południowej około 40 m/ flankowanego na narożniku południowo-zachodnim kolistą basztą o ϕ 4 m, a na narożniku północno-zachodnim czworoboczną wieżą o wymiarach 10,5 x 10,5 m. Warstwy przylegające do fundamentów murów obronnych od południa pozwoliły na określenie czasu ich budowy na II połowę XII w. Opisane mury nie stanowiły całości założenia klasztornego tego czasu, ujawniono bowiem kontynuację muru zachodniego zarówno w kierunku południowym jak i północnym. Wewnątrz murów w narożniku południowo-zachodnim stwierdzono resztki warstw osadniczych z XIII-XIV w. silnie naruszone przez późniejsze pochówki. Na warstwy osadnicze natrafiono również na zachód od linii murów obronnych w sondażu założonym przy wieży kościoła /sektor VIII/. Uchwycono tam również szeroki rów /fundamentowy?/ przegłębiający się w kierunku wieży, wypełniony gliną i cegielkami darni. Rów o analogicznym wypełnisku uchwycono także w odległości około 3 m od południowej ściany nawy romańskiej w sektorze I. Charakter i funkcja tych rowów narazie niejasna.

Badania tegoroczne na stanowisku 1 doprowadziły zatem do uchwycenia XII-wiecznego założenia obronnego klasztoru benedyktynów zrealizowanego w technice i formie znacznie odbiegającej od stosowanych w tym czasie w Polsce. Można je bowiem uznać za jeden z najwcześniejszych przykładów fortyfikacji kamiennych o regularnym czworobocznym zarysie z zastosowaniem baszt narożnikowych na ziemiach polskich. Relikty budowlane osadzone są w czytelnym kontakście stratygraficznym pozwalającym na określenie czasu ich powstania /XII w./ a także czasu ostatecznej dewastacji /koniec XIX w. - eksploatacja kamienia z resztek murów i fundamentów/. W nowym świetle jawi się zatem ranga fundacji lubińskiej i wieloletnie funkcje, które konwent lubiński miał pełnić w tej części Wielkopolski.

KASIN
woj. toruńskie
Stanowisko 1

patrz
okres lateński